لبنان جريدة ارمنية حرة

LIPANAN
Journal Arménien
INDEPENDANT

ADMINISTRATION
Place des Canons, 9, Rue d'Italie
BEYROUTH «Liban»
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
J. ADJEMIAN

ԼԻԲԱՆԱՆ

Ազգային - Քաղաքական - Գրական
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Ը. ՏԱՐԻ Թիւ — 659 | ՇԱԲԱԹ 4 ՅՈՒՆԻՍ 1932 | ՀԱՏԸ 3,5 Ս.Դ.

ԾԽՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱԶԳԸ ԼՈՅՍ
ՍԱՎԱՅԻԱ
ԾԻԳԱՐԷԹՆԵՐԸ ԾԽԵՑԷՔ
Ձեր թոքերու առողջապահութիւնը ապահովուած է
ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԾԽԱԽՈՏՈՎ

ԲԱԺՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ— Տրկ. 15 Ֆրանք
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ » » 100 » »
Ամէն թղթակց. Պաշտ. Տնօրէն. հասցէով

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԴԵՌ ԱՆԼՈՒԾԵԼԻ ԿԸ ՄՆԱՅ

Մայրագոյն Արեւելքի կնճռոտ հարցը դեռ անլուծելի կը մնայ։

Զինաթափութեան ժողովին կողմէ թափուած աշխատանքը որոշ արդիւնք մը չտուաւ Չին և Ճափոն ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ մասին, ընդհակառակը, եկող հեռագիրները մեզի աւելի հեռուները կ'առաջնորդեն, մանաւանդ ապագային համար հորիզոնը աւելի մթագնած ու խաւարոտ ցոյց կուտան։

Այս անգամ պարզուող երեւոյթները անժխտելի տպաւորութիւններ կը թողուն մեր վրայ։

Անկէ առաջ որոշ կերպով պարզած էինք թէ՝ Արեւմտեան դիւանագիտական աշխարհը մասնաւոր աշխատանք կը թափէ, որպէսզի, Մայրագոյն Արեւելքին մէջ տեղի ունեցող ողբերգական կացութենէն օգտուելով, Մոսկուան պատերազմի դաշտ իջնէ և ճակատամարտին ահաւորագոյնը մղուի այդ հսկայ պետութեանց միջև։

Անգլիա, որու մասին քանիցս գրած ենք թէ՝ ժառանգական քաղաքականութիւն կը վարէ, Չին և Ճափոն ԱՆՊԱՅՏՕՆ պատերազմը օգտագործելու իր ցանկութեան մէջ դժուարութեանց և անյաջողութեանց կը բախի։

Ամերիկային դիրքը այս խնդրոյ հանդէպ անկեղծօրէն տարբեր ելոյթ ունեցաւ, այլապէս, Անգլիա նահանջի ճամբան չ'պիտի բռնէր և ուշ կամ կանուխ բախտաւորութիւնը պիտի ունենար իր ծրագրին գործնականացումը տեսնել։

Վերջերս առնուած հեռագիրները այնպէս մը ցոյց կուտան Մայրագոյն Արեւելքի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւնները, իբր թէ Կարմիր Մեծ Բանակը շարժման մէջ է և ուշ չէ ամպրոպային այն որոտումները, որ հիւսիսը լսել պիտի տայ մասնաւոր հետաքրքրութեամբ սպասող Արեւմտեան պետութեանց, որոնք կարօտը ունին մարդկային նոր բնաջնջման ձեռնարկի մը։

Սխալ չէ, որ Մոսկուան եթէ Ճափոնի դէմ պատերազմ յայտարարէ, հետեւանքը չափազանց ծանր պիտի ըլլայ և այդ պարագային միայն կարելի է ընդհանուր պատերազմ մ'ծագել մեծ ու փոքր բոլոր պետութեանց միջև։

Բայց, ինչպէս որ անկէ առաջ թուած էինք այն բոլոր բանաւոր պատճառները, որոնք, Կարմիրներու երկիրը կ'զգուշացնեն այդպիսի քայլ մը առնելէ, անգամ մը եւս կը կրկնենք թէ՝ Արեւմտեան պետութեանց բաղձանքը չ'պիտի իրականանայ. անտեսականութիւնը բոլորովին արդիւնական ու նոր մեթոտներով զարգացումի ճամբան լծող Աշխատաւորներու Բայն Երկիրը պիտի շարունակէ իր հսկայական շինարար աշխատանքները և չ'պիտի փորձուի ՍՈՒՐԻՆԵԼԻՈՒ հաշւոյն բազմամիլիոն բանուորներուն արիւնը հոսեցնել ի զուր տեղ։

Այսօրուան քաղաքական կացութիւնը մասնաւորապէս հեռաւոր և մօտաւոր Արեւելքին համար՝ երէկուանին չի նմանիր։ Մարդոց ըմբռնումները փոխուած են, աշխարհ յեղաշրջուած է։

Ոսէ պետութեան համար-բաց առեալ Ծագող Արեւի Երկրէն.-պատերազմը դէպ հետեւանքներ կ'առաջծէ և ինքնավստահութեամբ պատերազմի մղուողները, պէտք է ընդունին որ, իրենց յոյսն ու հաւատքը նկատուող բանակը, չի կրնար զէնք գործածել դիմացինին, մինչև որ չ'ապահովուի թէ իր զէնքէն արձակուած գնդակը ԱՐԻՄՈՒԹԻՒՆ և ԻՐԱՒՈՒՆՔԻ թշնամիին սրտին պիտի մխուի։ Հակառակ պարագային, այլևս բացորոշ կերպով այտնի է որ, պատերազմող պետութիւնները իրենց ճակատամարտը երկու գծի վրայ յառաջ պիտի տանին, արտաքին և ներքին։

Արտաքին գծի վրայ մղուող կռիւ մը չի կրնար նպաստաւոր արդիւնք տալ, երբ ներքին կռուանը փտտած ըլլայ։

Այժմու տիրող քաղաքական կացութիւնը մեզ համոզել կուտայ թէ՝ Անգլիոյ, Ամերիկայի և Գերմանիոյ համար պատերազմի ճակատ իջնել, ներկայիս վտանգաւոր է, որովհետև այս երեք պետութեանց ժողովուրդները ինքնագիտակցութեան եկած են և չեն ուզեր միջանի մարդոց հաշւոյն և կամ թէ կանգուն մը հողի համար ի զուր տեղ կեանքեր փճացնել։

Չին և Ճափոն պաշտօնական պատերազմը շատոնց կ'վեր ակած կ'ըլլար, եթէ երկուստեք ղեկավար շրջանակներ վստահութիւնն ունենային իրենց բանակին վրայ, ճիշդ այս պատճառաւ Չին և Ճափոն հարցը անլուծելի կը մնայ։

Z

Հանդիսաւոր ընդունելութիւն Իսմէթ փաշաի

Պոլիս, (Ն.) — Իսմէթ փաշա և Րիւշտի պէյ Հռոմ ժամանած ատեն հանդիսաւոր և փայլուն ընդունելութեան մը արժանացան։ Կայարանին մէջ զիրենք դիմաւորելու եկած էին Մ. Մուսոլինի, Կրանտի եւ Ֆաշիստ կուսակցութեան ընդ. քարտուղարը։ Բոլոր իտալական թերթերը հրատարակեցին Իսմէթ փաշայի և Րիւշտի պէյի պատկերները և աւելին անոնց ընդարձակ կենսագրականները։ Անոնք բոլորն ալ վեր կը հանեն անոնց արժանիքը և իտալաթուրք բարեկամութեան կարեւորութիւնը։ Այս այցելութիւնը սահմանուած է աւելի եւս ամրապնդելու երկու երկիրներու սիրտալիր յարաբերութիւնները։ Թուրք նախարարները Հռոմ ժամանելնուն պէս Բանթէօն գացին և ծաղկեպսակ մը դրին Անծանօթ զինուորի գերեզմանին վրայ։

ՔԱՈՍԸ

Մարդիկ՝ որոնց մէջ մտաւորականներու մեծ թիւ մը կայ և ամէն օր ու ամէն ժամ «մտաւորականի» «համալսարականի» պատմուճանով կը պճնուին, տասը տարի է իվեր դեռ չեն կրցած ոչ լաւ, ոչ դէշ տեղեկագիր մը պատրաստել իրենց ժողովուրդի այլ և այլ պէտքերու ու կարօտութիւններու մասին, անոնց հասնելու կերպերուն ու միջոցներուն մասին։ Տասը տարիէ ի վեր չի կըրցին լաւ թէ գէշ գործունէութեան ծրագիր մը գծել՝ ազգային—գործերը որոշ ուղղութեամբ վարելու, որոշ նպատակի մը հասնելու համար։ Եկեղեցական ու կրթական հարցերու մասին որոշ դիրք ու տեսակէտ ունենալ։

Եւ ինչ որ, ցաւալին է, մտային այս վիճակը միայն յատուկ չէ անոնց որոնք ինքզինքնին «Չէզոքի» ամենակալ գրկին մէջ կը նետեն։ Ասոնց հերքելու վախէ, մենք վստահ կերպով կրնանք յայտարարել թէ նոյնիսկ կուսակցութիւններ կան մեր մէջ, «քառասուն տարուան յեղափոխական անցեալով» կուրծ ուռեցնող կուսակցութիւններ, «ազգին միակ փրկիչներ»ը ըլլալու յաւակնութեամբ մտքերնին մշուշուած «կուսակցութիւննե՛ր», որոնք միևնոյն մեթոտներով, միևնոյն կերպերով կը մօտենան իրենց սեղաններուն վրայ եկած հարցերուն։ Ազգային ամենաթեթև խնդիրներու մասին իսկ անոնք չեն կրնար իրենց որոշ տեսակէտը ունենալ. քննուած պատճառաբանուած յստակ դիրքի մը վրայ կենալ։ Անոնք թափ կուտան իրենց զգացումներուն, կը հեծցնեն իրենց միտքը կրքի բոցավառ թիւերուն ու ճչմարիտ տօնցիչօթներու պէս քթերնին բռնած կը ջարդեն, դէմերնին ելած առաջին ու պատշիկ հակառակորդներու դէմ իսկ։ Այս կուսակցականները ցատկոտ ուռճացումով բռնուած, խելայի կը դառնան ինքզինքնին. անցքերն ու դէպքերը առարկայական վերլուծման ենթարկող և օբյեկտիւ եզրակացութիւններու հասնող մտքեր կը դառնան իրենց զինքերը սակայն մտածելի փշուրը, ասոն իրականութեանց վրայ կըթնող ամուր տրամաբանութեան նշոյլ անգամ չունին։ Երազը իրականութիւն, բաղձանքը, կատարուած իրողութիւն իսկ մարդերու մէջէն հառող ամէն հոսանք զուլալ ջրի հեղուկ աստուածներ տեսնելու խենդութիւն ունին։

Խօսքի բռնուեցէք իրենց հետ։ ժողովի մը մէջ միասին գտնուեցէք իրենց հետ և լաւ թերթատեցէք իրենց մամուլը. ու պիտի լսէք ու պիտի կարդաք գորաւ քաղաքակիրթ կեդրոններու մէջ յառաջացած նորագոյն ու շռնչալուն գաղափարներու շուրջ ճամարտակութիւններ ու երբեք չի պիտի լսէք, չի պիտի կարդաք, փոքր ծրագիր մը պզտիկ ուղեգիծ մը այդ գաղափարներու իրականացման ձգտող զանոնք կեանքի բերող։ «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ» «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ ԱՆԿԱՊՏԵԼԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔ», «ԱԶԱՏ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ» ահա բառեր բառե՛ր, քանի՛ բառե՛ր որ շարունակ կը հնչուին անոնց շրթունքներէն, կը գլտորին՝ եսակէ, եսև՝ անոնց մամուլի էջերէն։ Սակայն ԻՆ՞Չ է «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ» այդ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ԸՍՈՒԱԾԸ, ՈՒՐ ԿԷՍ ԿՏՈՐ ՈՒ ՈՒՐ ԿԸ ՎԵՐՋԱՆԱՅ «սա ժողովուրդներու անկապտելի իրաւունք» ըսուածին, սահմանը։ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸԼԼԱՅ «ազատ քուէարկութիւն» կոչուած բանը, մի հարցնէք, ՄԱՐԴԻԿ ՍՈՎՐԱԾ ՉԵՆ ԱՅԴ ԲԱՌԵՐԸ, ԿԱՄ ԲԱՆԵՐԸ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԸԼԼԱԼՈՒ ՓԱՓԱՔՈՎ ԱՅԼ ԽԵԼԱՑԻ ԵՐԵՒՆԱԼՈՒ, ԲԱՆԳԷՏ ՁԵՒԱՆԱԼՈՒ ԵՒ ՀԱՅ ՃԻՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ. ու եթէ միայն այդքան ըլլար գործեայ չներելով պիտի ըլլային գործել գոհ պիտի մնային։

Բայց հակառակ իրենց «քաղաքակիրթ»—«զարգացած» «մտաւորական» երեւնալ ուզելնուն. թերակիրթ ցեղերու յատուկ հոգիով կը շարժին։ Կ'իրքն ու ատելութիւնը, սատուսութիւնն ու խորթերայութիւնը ալ լանդակած է սիրտն ու հոգին։

Ասոնք «ազգերու» «խօսք» մամուլի և բեմի ազատութիւն կը պոռան անոնց անունով» երդում կընեն և զանոնք ձեռք ձգելու համար «յետգոյ խոսկան ասպարէզ նետուած են», սակայն իրենց գործերուն մէջ դոհնիկ բանապետներ դուրս կուգան դաշ-թաղյ կեանքի մէջ։

«Ժողովրդային իրաւունքներ»ու անունով կը բառ բառեն, բայց ամենադէշ տեսակէն յափշտակիչներ, կեղեքիչներ են։

Փա՞ռ։ Ան՞ւ՝ լսած էք երբեք ձեր կեանքին մէջ օր մը, թէ աշխարհի ամենանեղմիտ բանտապետներն իսկ, դպրոց մը բաց եղած ատեն, մատղաշ մանուկներու դաստիարակութեան պահուն, ոստիկանով յարձակում գործել անոր դպրոցին վրայ, դասատուններու առջև ցոյցեր կատարեն և բռնի դպրոցը գոցել տալու սպառնալիք ընեն»։ Բայց որ մեր «Ազատարարներ»ը, մեր այս «յեղափոխական»ները գործադրեցին զայն, երկու տարի առաջ, հա՛, Սուրիոյ մէջ, 1930ին. «Քէմբի նախակրթարանի վրայ և «ՄԱՅԻՍ 28»ի «ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ» «ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ» ՏՕՆԻՆ ԱՆՈՒՆՈՎ։

Լսեր է՞ք «խօսքի. մամուլի բեմի ազատութեան» համար արիւն թափող, բիւրաւոր զոհեր տուող կուսակցութիւն մը, որ իր հետեւորդները, այդ զոհերու, պայքարի մարտիկներու յիշատակներով կը ներշնչէ, և ամէն օր. ՏԻՒ ԵՒ ԳԻՇԵՐ ՍՈՎԻԵՏ ՌՈՒՍԻՈՅ ՎՐԱՅ ԿԸ ՑԱՐՁԱԿԻ՝ ԻԲՐ ԽՕՍՔԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՊՏՈՂ ԲՌՆԱԿԱԼԻ, բայց գործնականին մէջ ինքը իր հակառակորդին ԽՕՍՔԻ ՈՒ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԸ, ՍՕՓԱՅՈՎ ԴԱՇՈՒՆՈՎ ՖՆՏԱԿՈՎ ԵՒ ՄԱՆԱՒԱՆԴ ՍՏՈՐ ՄԱՏՆՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՃԳՆԻ ԽԵՂԴԵԼ։

Լսեր է՞ք կուսակցութիւն մը աշխարհի վրայ, որ իր ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ դպրոցն ու վարժարանը հիմ է և անոր անունը «համազգային» մկրտէ առանց հոգն ընելու թէ ԱՅԴ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Կ'ՍՏԵՂԾԷ ԱՅԴ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՔՕՆԹՐՕԼԻՆ ԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ, թէ անոր անունով ՀԱՒԱՔՈՒԱԾ ԴՐԱՄԻՆ ՀԱՇԻՒԸ, ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԷՆ ԸՆՏՐՈՒԱԾ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷՆ ՔՆՆՈՒԵԼՈՒ ԿԸ ՊԱՐՏԱԴՐԷ ՈՐՍԻՆ «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ իրաւունք իրողէ» պաշտպանողի մը համար, այնպէս եղածը պարզ խաբեբայութիւն մը կեղծաւորութիւն մը կը դառնայ։

Շար.

Ռուսիոյ կայանէն

ԿԸ ԼՍԵՆՔ ԹԷ՝

Կը լսենք թէ՝ Մայիս 28 շաբաթ օրը, չբոլոր Ազգ. վարժարանները փակ մնացեր են, ի յարգանս Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի վիրապէն ելլելու տօնին։

Կը լսենք թէ՝ մեւս Մայիս 28-ճինները։ արտակարգ պատգ ժողով գումարելով, այս տարի իրենց ակումբէն, Լուսաւորչի տօնին զուգադիպելէն օգտուելով, որոշեր են բացառիկ շքեղութեամբ տօնել զայն ի խոր վիրապ։

Կը լսենք թէ՝ որոշեր են նաև նոյն պահուն թուիէն օգտուելով, Սրբ. Գրիգորը դաշնակցական մկրտել և ցին մ'ալ անոր մեծ անունն ու համբաւը շահագործել։

Կը լսենք թէ՝ կեդրոնը՝ անթել միջոցաւ բոլոր մասնաճիւղերուն հրահանգ ղրկեր է առանց բացառութեան մասնակցելու, նոյն օրուան հսկայ թափորին, ներկայ գտնուելու համար մկրտութեան խորհրդաւոր և պատմական հանդէսին։

Կը լսենք թէ՝ բերկրալից հրահանգէն խանդավառուած, ամբողջ ապարատը, ապարատ, նախագահ, նախարար, կամաւ բանակ խմբագրապետ, գործիչ, խմբապետ մովզերիստ, չուխլուչ, ատենապետ թալլումբաշի չալուշ, որդուենի ծնդուղը, ասլն, ասլն ասլն և մէկ միլիոն 100 հազար և մէկ հոգի չարքերիններ հաւաքուելով, ամփուլ զուրնայով, հարավ-սաւրավ, քչոցով-ծնծղայով, ակֆով-ակօմպէլեկով, և իրենց բոլոր սխալներն ու ամօթը պարտկող եռագոյնը ալէկոծելով, հսկայ թափոր մը կը կազմեն և սաստ փառօք կ'երթան խոր վիրապին վայրը և կ'սկսին աղաղակել, «Սրբ. հայր եւ վիրապէն, ելեր ենք քեզ դաշնակցական մկրտելու և մեր հետը տանելու։

Կը լսենք թէ՝ Գրիգոր Լուսաւորիչ, խոր վիրապէն ելլելով պահ մը կը դիտէ չորս կողմը, նոյն պահուն մարտական պանտամիւզիքը կ'սկսի նուագել դաշնակցական քայլերգը «Մեր հայրենիք թշուառ անտէր»ըլը. հսկայ թափորը կ'սկսի շարժիլ առաջնորդելու համար Սրբազան հօր առջևէն։

Կը լսենք թէ՝ Սրբազան Լուսաւորիչը, որդէն մեր հայրենիք թշուառ անտէրը լսելով կը ջղայնանայ և երբ եռագոյնն ալ կը նշմարէ սաստիկ կը զայրանայ և իրեն մօտեցող եռագոյնը բռնելով բզիկ բզիկ կ'ընէ ու կտորները խոր վիրապը կը նետէ ըսելով «կ'անիծեմ քեզ յաւիտեանս յաւիտենից հոն մնա»։

Կը լսենք թէ՝ Մարտականի բոլոր ջոջերն ու ջոջիկները, չէֆերն ու չէֆիկները և պետերն ու պետիկները շանթահարուած այս անակնկալ դէպքէն, առաջ նետուելով և ձեռքերնին նետելին իրենց ասուրներուն և մօրիններու բլթակներուն և ուզեցին իմանալ իրենց արտաքոյ կարգի անարգուելուն և անիծուելուն պատճառը։

Կը լսենք թէ՝ Գրիգոր Լուսաւորիչ, տեսնելով վեր հերոսներու անկիրթ կեցուածքը, աչքերէն հուր ժայթքելով և բարկութենէն դողդղալով, շանթահարիչ ակնարկ մը պտըտեցուց մեծ մարգիկներուն վրայ որոնք արտասահման ձևաքերնին վար թողելով գլուխնին խոնարհեցուցին։

Կը լսենք թէ՝ Սրբազան Լուսաւորիչը, օրհնեալ բերանը բանալ

Շար., Բ էջ

ՑԵՂԻՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ

(Շար. նախորդ թիւէն)

Մենք որոշած ենք հակառակ մ-ղի դէմ յարուցուելիք. ձգուելիք խօչնդոտներուն և վայնասուններուն' խօսիլ և գրել ճշմարտութիւնները' որոնք անհրաժեշտօրէն գիտցուելու են հայ ժողովուրդին կողմէ։

Բացի զանազան ազդակներէ որոնք կը գտնուին երկրորդական գետնի վրայ այս երկու կենսատու հաստատութիւններն իրենց վրայ դրուած յոյսերը արդարացնել չի կարենալնուն պատճառները ԵՐԿՈՒՔ են։ Մին, այս զոյգ հաստատութիւններուն ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒՆ իրենց կոչումին ԱՆԳԻՏԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ առաջ կուգայ, իսկ միւսը մեր ԺՈՂՈՎՈՒՐԴին ներկայ դիրքէն' նոյն այս հաստատութեանց պաշտօնեաներուն հանդէպ։

Որքան երկար ատեն, այս երկու զանգուածներուն միջև տիրէ ներկայ աւերիչ զոյավիճակը, և այս վերջինին չարունակուիլը' իրենց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԵԱՄԲ, ՏԳԻՏՈՒԹԵԱՄԲ, ԱՆՁԵՌՆՀԱՍՈՒԹԵԱՄԲ և ԱՆՎԱՐՉԱԳԻՏՈՒԹԵԱՄԲ ապիկարօրէն քաշկռտող մարմինները, չի զարթնուն իրենց մահացնող քունէն մեր ազգային ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻ հեռանկարը ոչ միայն անիրականալի և յուսադրիչ չէ, այլ չափազանց անմխիթարական վիճակ մը' ախրցնող երևոյթ մը կը ներկայացնէ խորքին և երևոյթները վերլուծելու կարողութիւն ունեցող յառաջատես աչքերուն առջև։

Վերը մեր յիշած երկու պաշտօնէութիւնը կը բաժնուի երկու որոշ հատուածներու, մին ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ իսկ միւսը ՈՒՍՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆԸ. առաջինը ունի ժողովուրդը դաստիարակելու, զայն առաջնորդելու արթուն և նուիրական պարտականութիւնը. իսկ երկրորդը պատրաստելու բուն ինքը ժողովուրդը, կրթելով և դաստիարակելով նորահաս հայ սերունդը ալ աւելի սրբազան պարտականութիւնը։

Բոլոր ազգերուն ճակատագիրը և ապագան կերտողը այս երկու պաշտօնէութիւններն են' որոնց լաւ կամ վատ արդիւնքն է ինք ժողովուրդը, իր բովանդակ արժէքով։

Ինչպէս կը տեսնուի այս երկու ԴԱՍԱԿԱՐԳԵՐԸ, եթէ կարելի է այսպէս կոչել, դիրար ամբողջացնող դիրար կատարելագործող, նոյնանըպատակ արդիւնքի մը կը ձգտին, և որքան ատեն որ այս ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼՈՒ և ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼՈՒ կոչուածները իրենց պարտականութեան մեծութեան և վեհութեան անտեղեակ մնան և կամ թերի կատարեն զայն և կամ նկատեն ապրուստի միջոց մը հայթայթելու ասպարէզ, անաչխատ կեանք մը սանձել մակաբոյծօրէն, և իրենց ախտաւոր սխրագործութեանց չահատան նկատեն ԵԿԵՂԵՑԻՆ և ԴՊՐՈՑԸ, մեր ակնկալած ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ ոչ միայն խնդրական է, այլ նոյնիսկ ներկայ ընթացքով անկարելիութիւն մը կը դառնայ մեր ակնկալութիւնը, և հակառակ արդիւնքներ ալ յառաջ ցնելու հաւանականութիւններ ալ մէջտեղ կուգան։

Թերևս կը գտնուին ըսողներ թէ այս տողերը յառաջատես գաղափարներ են լոկ յուսահատ մտքի ու հոգւոյ դառնացնող արտայայտութիւններ. սակայն մեր այս լսածները հակառակ մեր լաւատես յուսատեւ գաղափարներուն, կը հիմնուին մեր ամենօրեայ կեանքին մէջ տեսած ախտաւոր իրողութեանց վրայ։

Մինչ յարգելով բացառութիւնները անկարելի չէ ըսել' թէ ճշմարիտ եկեղեցականներ և նուիրեալ ուսուցիչներ շատ քիչ տոկոս մը կը կազմեն մեր մէջ. Արդարև շատ արտարգահատելի վիճակ։

Պարտազանցութիւնը, կոչումին անգիտակցութիւնը, ծանախնդրութիւնը, եսապաշտութիւնը խարդախութիւնը, կեղծաւորութիւնը եւ բամբասանքը, բարկութիւնն ու քինախնդրութիւնը նախանձն ու ատելութիւնը, խառնակչութիւնն ու փառքիականութիւնը անպակաս են մեր հոգեւորականութեան եւ կ. թական պաշտօնէութեան մէջ:

Նար.

լով ակսաւ հեռաւոր անձը կարգալ «Անիծելով կ'անիծեմ ձեզ, ով', իմ սիրելի Արարատս ու էջմիածինս թողնող յափշտակիչներ, ով իմ պաշտելի հայրենիքիս ուղն ու ծուծը քամող և արիւնը ծծող մակաբոյծներ, ով, իմ խնկելի հայաստանիս խաղաղութիւնը վրդովող և զայն հուրի ու սուրի ավի և անօթութեան մատնող և ձեր անձին փրկութեան սիրոյն զայն թուրքին յանձնող վատեր, ով, հայրենիքը ձգելով վատաբար փախչող նապաստակներ, ով եղբայրասպան կուսի տխալմաններ, ով, մատնութիւնն ու գրպարտութիւնը արհեստ ընտրող խնկածներ, ով, հայ ազգին անհատներուն մէջ անհամաձայնութիւն, քէն ու ատելութիւն սերմանող վատ ոխրմացաններ, ով.........Սրբազանը մասնիկ յաջողութիւն չէ կըրցեր շարունակել և ձայնի գալարանով նշան ըրեր է որ ատեն ըլլան առջևէն։

Կ՛ըսեն թէ' խուժանն ալ շահար, կարսի նահանջը գերազանցող խուճապով մը ակսեր է փախչիլ ճամբու երկայնքը թողլով բազմաթիւ կոխկռտուածներ։

Կը լսենք թէ' կոյրչկուրան հեռաւոր բազմաթիւ միամիտներ և խաբուածներ, փախչելու միջոցին իրարու կլլան եղեր արնքար, ամէն ժամանակ մեզի կը խաբեն, մեր դըրամները կ'առնեն վերջն ալ մեր քըթին կը խնդան, այսօր ալ մեզի ըրին որ ծ'ոզ մկրտութեան սուրբ հանգէսէն պիտի ատէինք, հան չըերդ և փառաւոր ամենայնարութիւններ ոտքի պիտի ունենան մինչև յաւերժացաղութեան հանդէս մըն էր եղածը։

Կը լսենք թէ' տեղւոյն հայ չոր հանգստեան ընկերութիւնը, իրենց մէկ [illegible]

ՄՇՏՆՋԱԿԱՆ ՔՈՒՆԸ

Սոփիէն Ճօրճը Եւսուփ Քամար որ երկար ժամանակէ ի վեր քօղայինի գործածութեան գերին դարձած էր, երկու օր առաջ կ'այցելէ Նէհրի «Լիւպան» սրճարանը մի քիչ զբօսնելու համար։ Հազիւ նստած ինքզինքը անհանգիստ զգալով սրճարանատէրէն կը խնդրէ որ, իրեն աղանձին սենեակի մը մէջ անկողին պատրաստուի։ Սրճարանատէրը Ճօրճը կ'առաջնորդէ սենեակ մը ուր տեղ այցելուն իր տունին պէտ հանգիստ մը կը պառկի։ Ժամեր կանցնին և Ճօրճ չ'արթննար։ Սրճարանատէրը սենեակ կերթայ և կը մօտենայ անկողինին, բայց զարմանքով կը տեսնէ որ անոր բերանը փրփրած է և անշարժ վիճակ մը ունի։ Անմիջապէս լուր կուտայ սրճարանի ծառայողներուն, որոնք կուգան և հիւանդանոց կը փոխադրեն։ Ոստիկանութիւնը վրայ հասնելով Ճօրճին գրպանները կը խուզարկէ, և կը տեսնուի որ երեք ծրար քօքային կայ գրպանին մէջ։

Բժշկական քննութեամբ կը հաստատուի որ քօքայինի ազդեցութեան տակ այդ վիճակին ենթարկուած է սոփիէցը։ Ճօրճ արդէն ուած էր։

ՍԾՐԱԳՈՐԾ ԷՇԸ

Բոլորին մօտ իր բազմաթիւ հերոսութիւններովը և կատարած գլուխգործոցով մեծ համբաւ շահած կառապան Միքօին էշը, անցեալ օր ծեծուել Ցարութիւնին ձեռքէն խածնելով ծ'օ'րապլս կը վիրաւորէ դժբախտ մարդ։ Կը հաւաստեն թէ մարդիկներ մեծ դժուարութեամբ վիրաւորեալը կ'ազատեն կէքսո էշուն բերանէն։

հաղիուութեամբ, փոխանակ բուն օրին 28ին տօնելու, 29 կիրակի օրը տօնեցին իրենց սիրական տարեդարձը... փիլոֆ .. ուտելով մայրենի քաղն ատյէ։ ԹԱՍԻՔ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՅԻՍ 28 ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Հալէպ՝ պատկառելի ?? յաղաքական ժողովը անհեթեթ և անտեղի որոշում մը կուտայ Մայիս 28ի առթիւ հայ վարժարանները գոցելու և ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ հանդէս մը սարքելու առաջնորդարանի նախաձեռնութեամբ։

Անա այդ հանդէսը: Մայիս 29ը կիրակի օրը տեղի ունեցաւ Ազգ. մանկապարտէզի սրահին մէջ և սկըսաւ «Ցասաշ նահատակաց»ով որուն յաջորդեց օրուան նախագահ Տ. Մըկրտիչ քահանայ Մսըրատեանի բացման խօսքը, կարգ մը ցափառուցըներէ վերջ ի մէջ այլոց ըսաւ «ատր երկինք որ համերաշխութեամբ և համագործակցութեամբ և պազգալին ? բախտը ունենայինք Մայիս 28ը հայաստանի մէջ տօնել»։

Ամերիկայի մէջ առաջնորդ Ղեւոնդ Սրբազանը եկեղեցիէն դուրս Ապրիլ 24ին անգամ մասնակցելու կ'արգիլէ եկեղեցականները։ Իսկ Բուխարէստի մէջ Ապրիլ 24ի առթիւ եռագոյն քուրջի կտոր մը պատճառ կ'ըլլայ արիւնահեղութեան, բանտարկութեան և խայտառակութեան։

Իսկ հոս' Հալէպի մէջ հայ կըղերը Թաէրը սօթթած Մայիս 28ի մասնակցելէ զ.-տ կը նախագահէ ալ։

Ո՞վ է արդեօք այս անհեթեթ նութեան պատասխանատուն։

Եթէ խնդ չէ այս տէրտէրը... պէտք է գիտնայ որ իր երկինքէն խնդրած համերաշխութեան և համագործակցութեան միակ թշնամին է ան ԼԿՏԻ երրորդութիւնը ՆՈՒԱԳՈՒՑ, ՄԵՐ ՀԱՑՐԵՆԻՔ ԹՇՈՒԱՌ ? և ՄԱՅԻՍ 28ը» Փա՜սս։ Սուրիայ. Ֆրանսայի և Պոլսոյններու մէջ տեղի ունեցած արիւնահեղութիւնները ու բանտարկութիւնները, այսքան ճշմարտութիւնները չի հասկընալու համար մարդ պէտք է կամ տխեղ կամ մտցել կոյր ըլլայ։

Բանախօսութիւն մըն ալ պ. Ցակոբ Սիմոնիի կողմէ...յոյս, լոյս, կոյս, ազատութիւն, անկախութիւն, ?հեբուսութիւն, դաշնակցութիւն, միացեալ, անկախ, ազատ, ինչնավար, հայաստան, հայաստան, հայրենիք, վերջ. ահա բուն մը բառեր։ Բազմապատկեցէք, գումարեցէք, գործել բազմապատկեցէք և կ'ունենաք այս չքնաղ հրէտորին մինչ չքնաղ բանախօսութիւնը' զոր ան կը գործածէ անխտիր ըլլայ սգահանդէսի ըլլայ փառահանգէսի բեմերուն վրայ։ Վերջապէս մեկ խօսքով նշան Պէշիկթաշլեանի «Արուեստ ճարտասանական»ը կատարելապէս մարսած և կլլած է։

Մեներգ մը Օր. Եւժէնի Աճեմեանի կողմէ յաջողութեամբ բայց եթէ նուագ մը գտնուէր Հալէպի մէջ օրիորդին ընկերակցելու, ապահովաբար աւելի լաւ պիտի երգեր։

«Բազինի փառաբանութիւնը» պ. Խ. Արտաշեանի անկեղծ ըլլալու համար պէտք է ըսենք որ թէ Օլիւերը և թէ պարոնը յաջող էին։

Ցսայ բանախօսութիւն մ'ալ պ. Գարիկեանի կողմէ (չի մոռնանք ըսելու որ այս է տնօրէնը Ազգ. վարժարանին) սկսաւ «Ես ոչ թէ միմիայն որպէս Ազգ. վարչութեան զաւակը բաժնող, այլ որպէս հայ պարտք կ'զգամ այսօր հոս խօսելու» Ո՞վ է ան գիտակից հայը արդեօք որ Մայիս 28ի առթիւ կը խօսի կը փառաբանէ հրապարակաւ (առցի դաշնակցականէ) ուրեմն այս մարդը դաշնակցական,*է (որ չենք կարծեր) կամ անգիտակից կամ... հասցի խնդիր, և շարունակեց կէս ժամ որով փաստեց թէ Մայիս 28ի առթիւ դաշնակցական բանախօսի մը տեղ կրնայ բռնել։ Եղաւ արտասանութիւն մըն ալ Ա. Իւլզպէեանի կողմէ որը չփացած և երես առած երեխայի մը ապուշութիւնը ձգեց ներկաներուն վրայ։ դուրս ալով իր ժանգոտած հոգը յաւիտենապէս անճռանի չեղաւ։

Երկու խմբերգներէ վերջ երգչախումբը երգեց պալմոնայական ԹՇՈՒԱՌ ՀԱՅՐԵՆԻՔ, չէ մեղանչ...

Կեանքը Արապ-Բունարի մէջ

Ապրիլ 24ի դժբախտին եղերգութեանց արհաւիրքներու մէջէն փրկուած ափ մը Եդեսիացիներ ասպատական փխատրի Ուրֆայէն քաշուելէն 6 ամիս վերջ ապաստան կը գտնեն Արապ-Բունար բռուած աւանին մէջ։

Շնորհիւ հայ մշակոյթին, հայ ստեղծագործող հանճարին, հայ չէնարարական ոգիին, ապրելու գոյութեան խոյլին, հայ մարտիրոսագրութեան ատրգիր բեկորները աւանը գիւղաքաղաքի վերածած այսօր, շէնցուցած և բազմացած։

Արապ-Բունարի ժողովուրդը, ճշմարիտ աւանդապահը հայրենի աւանդութիւններուն և սրբութեան, ունի իր հոգևոր հովիւը, Նախակըրթարան մը 100է աւելի աշակերտներ իրենց մտքի թերչքը կ'առնան, շնորհիւ պատժ. թաղականութեան բարոյական աջակցութեան և բարեգործականի նիւթական զոհողութեամբ։

Ժողովուրդի քանակը կը բարձրանայ 200ատ, որոնք ընդհանրապէս կ'զբաղին արեստուրով, ներկայ համաշխարհային տնտեսական տագնապը հոս ալ իր թաթը դրած է։

Քանի մը օր առաջ թեմին բարեջան առաջնորդի հրահանգով, նախագահութեամբ Արժ Տ. Ստեփան հօր տեղի կունենայ խաղաղ քուէար կութիւնը գաւառականի որ ընդհանուրի համակրանքին կարժանանայ Հալէպի ազգայիններէն ՏիարՄինհրան Հրարդեան։

Նոյնպէս տեղւոյն թաղականութեան խնդրագրին վրայ Տ. Ստեփան Հայրը եկեղեցւոյ բեմէն և կոչով կը հրաւիրէ ժողովուրդը անդամագրուելու Հայկ. Բարեգործ. Ընդ. Միութեան։

Տ. Հօր թիւ 1 շրջաբերականին վրայ 19 Մայիս 932 ժամը 8ին 45 անգամնր ներկայ կ'ըլլան Խըրմեան վարժարին որահը։

Նախագահը կը պարզէ կազմակերպերպութեանց նպատակը ևանո՞ց գերը հայ ժողովուրդին մ.ջ։

Հետզհետէ խօսք կ'առնեն նախ ըսելու թէ պ. Խաչիկ Ցակոբեան անշուշտ մեծ զոհողութեամբ պատրաստած էր այս խմբերգները պր. Խաչիկը երաժշտական ասպարէզին մէջ կը խօստանայ ապագայ մը ուրուն չէն կըցած հասնի Հայաստաներն՞ իսկ։

Գնահատանքի քանի մը խօսք ալ երգչախումբի անդամ անդամուհիներուն որոնց բազմերանգ ձայները բաւական գլուխ արդուկեցին. քարենիշ մըն ալ անոնց լըջութեան? համար։

Ներկաները մեկնեցան ա'յնպիսի խորունկ ու ելեքտրական ազդեցութեան տակ որ եթէ Հալէպը գտնուէր Թուրքիոյ և Խորհրդային Հայաստանի սահմանագլուխին վրայ Միացեալ և Անկախ Հայաստանը 24 ժամուայ մէջ կարուցուած պիտի ըլլար անկասկած։

30 Մայիս ԹՂԹԱԿԻՑ
Հալէպ

Թաղականութեան Ա. Պետ Տիար Նաւզ Ցակոբեան որ կը շեշտէ անդամակցութեան պարտականութիւնը և կը թելադրէ իրենց քուէները տալ գործունեայ և արժանի անհատներու։

Բեմ կը բարձրանայ Պրն. Ս. Ղազարեան և կը խօսի բարեգործականի ցարդ դարու պանծալի շըրջանին անոր ունեցած օգտաշատ գործունէութեան և յառաջադրած վեհ նպատակներուն մասին։

Կը պատկերացնէ անոր արդիւնաւոր ձեռնարկները ոչ միայն արտասահմանեան գաղութահայութեան մէջ այլև մեր թանկագին հայրենիքի սահմաններէն ներս։

Կ'ըսէ։ Բարեգործականը եղաւ ճշմարիտ հայրենասիրութեան, գըթութեան, եղբայրութեան մարմնացումը որ ձեռք երկարեց թշուառութեան, սովի ճիրաններուն մէջ եղող մեր վշտաբեկ բեկորներուն։

«Բիւրաւոր որբեր իրենց կրօնքը ազգութիւնը, մայրենի լեզուն կորսնցուցած պիտի ըլլային եթէ անծնողքի դերը կատարած չըլլար։ Որբանոցներ բացաւ սնուց, արհեստանոցներ բացաւ արհեստ սորվեցուց, ներկայ գիտութեան պահանջներու համաձայն դպրոցներ բացաւ. գիտութեան լոյսը չամբեց։

Գրեցեր հիմնեց անապաստան ազգակիցներ գլուխ հանգչեցնելու։

Շեշտեց յաւէտ օգտակար հիմնադիր Նախագահի նիւթական և բարոյական անթիւ զոհողութիւններու մասին, անոր առած լաւագոյն ախպարը իրագործնութեան և անոր ներսը տեսնուած համագործակցութեան վեհ ոգիին։

Կարգուութիւն մաղթեց նորնոր նախագահին և յաջողութիւն ներկայ անդամակցութեան և խրախուսեց որպէսզի զորկ տան այս համազգային կազմակերպութեան իրենց փոքրիկ զոհողութիւններով։

Ըստ «բարեգործականը պատիւ մըն է իր կազմակերպութեան մասնաւորապէս և գոյութիւնը բարիք մը հայութեան ընդհանրապէս»։

Ցետոյ տեղի կունենայ ըստ Սահմ. օրէնքի քուէարկութիւնը, առաւել քուէ կստանան հետեւեալները։

Արշակ Բիլլահեան 42 Ցովհ. Թաշճեան 38 Սարգիս Ղազարեան 33 Ցովհ. Մումճեան 32 Լևոն Բէօսլեան 32 Մկրտիչ Գրիգորեան 30 Երեւէքմէնեան 33 և սակայն պր. Ղազարեան և Էքմէնեան իրենց հրաժարականը ներկայացնելով վարչական կազմի մէջ կը մտնեն Մ. Պարտիզպանեան և Ս Մեսրոպեան

Ցաջողութիւն կը մաղթենք։

24 Մայիս 932 (ԱՆՑՈՐԴ)

Բաց Խօսք

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Հանեցէք «Լիբանան»ի 1931 տարեշրջանէն ձեր պարտքը եղող բաժնեգինները փութացնել տեր թիւս Տէր եւ Տնօրէնին Պ. Ժ. Աճէմեանի անունին:

1932 նոր շրջանի բաժանորդագինը կանխիկ ղրկելու է վերոյիշեալ անունով: Ապառիկ դիմումներ անհետեւանք կը մնան:

L'ABBÉ HAMON

Շաքարախտ, ախտամիզութիւն, երիկամունքի ցաւ, սրտի տկարութիւն, լեարդախտ, յօդացաւ, աղոտամ, անքնութիւն, ստամոքսի տկարութիւն, մորթախտ, ջղայնութիւն եւայլն բուժող մրայ դեղը:

ԴԻՄԵԼ Քաբաֆակօ եւ ընկ. Փողոց Ֆաքրի պէյ. Պէյրութ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Երէկ—Կիրակի 29 Մայիս, կէսօրէ վերջ ժամը 4.30ին, Քարանթինայի խաղադաշտին վրայ տեղի ունեցաւ բարեկամական մրցում մը Club de Théatre et de Sport-ի և Փոքր-Հայքի «Մասիս» մարմ. միութեան միջև։

Մի քանի շաբաթներ առաջ այս երկու բարեկամ խումբերը, նոյն դաշտին վրայ հանդիպած էին իրարու բայց դուրսէն եկած անկարգութեան մը պատճառաւ խաղի արդիւնքը անորոշ մնացած էր՝ թէև «Մասիսի» 2 կոլերուն դէմ C T S. դեռ մէկ կոլ նշանակած էր։

Այս երկու խումբերն էին որ գործելու կը ճակատէին։ Ինչ որ առաջին ներքին ի յայտ կուգար ուժեղ բաւ հաւասարութիւնը և խաղի նոյն ճարպիկութիւններն էին, այն տարբերութեամբ միայն որ «Մասիս»ի խաղացողները C.T S.ի ղողցողներէն աւելի փոքր էին...

Երկու կողմի խաղցողներ ալ կոկմաւ պատրաստ իրենց տեղերը գրաւած էին։

«Կեցցէ՛ քլապ տը Թէաթր է տը սփոր». «Կեցցէ՛, Փոքր Հայքի «Մասիս» Մ. միութիւնը» կը կոչեն Սաթըր Փօրէրը ու կը կրկնեն բոլոր խաղցողները։ Դուրսէն ծափերը ու ներսէն կեցցէները մթնոլորտը կ՚ելեք տրտկանացնեն խաղցողներու և դիտողներու հոգիները...։

Սուլիչի ձայնը կը լսուի. գնդակը կը հասնի ծայրի Փօրին, կից մը, մի ուրիշ ևս և ահա, մեքենան կը գործէ այլեւս. ձողթելու մարմակը այժ կը ներշնչէ և կուտայ եռանդ, կորով ու աշխուժութիւն։

Բուռն յարձակումներ և ուշիմ փոխերը ի զուրի կ՚անցնին։ Երկու բերդապահներն ալ իրենց դերի մէջ են, արթուն ու աչալուր, գիտակ իրենց վեհմ պարտականութեան։ Սուլիչը կը զարնուի և առաջին կիսախաղը կ՚անցնի առանց մեւսն և կամ միւսին, ամէնադոյգ չափով յառաջանալու։

Սփորմէնի յատուկ եղբայրակցութիւն մը կայ դաշտի վրայ ու դիտողները՝ Արաբահայ, գոհ են երկու խումբերու խաղարկութիւնէն...։ 5 վայրկեան դադարէ վերջ, սուլիչը ի կարգի կը հրաւիրէ, և ահա գնդակը կ՚սստսստէ, կ՚անցնի մէկ կողմէն միւսը. մարզիկները կը վազեն, կը ցատկեն, կ՚իյնան ու դարձեալ վեր կը բարձրանան։

Վայրկեաններ կ՚անցնին իրար ետևէն ու դեռ կոլ մանգամ չի կայ։ Բերդապահները տէր են իրենց դերերուն... մարզիկները կը կրկնապատկին իրենց ուժերը։ «Մասիս» կ՚առաջանայ ու նեղ դրութեան կը մատնէ ընդդիմադիրի բերդապահը, Հէ՛նց... Բանա՛լ... սուլիչը կը զարնուի և կը քաշուի բանալին. բայց չի յաջողուիր, գնդակը ետ կը ցատնայ... բերդին առջև հով ու փոթորիկ գնդակը կ՚օրօրուի, կը տատանուի... դեռ կոլին առջևն են և՛ գնդակը, և՛ «Մասիս»ի առաջապահները և՛ C T S ի պէկերն ու հափ. պէկները... պէտք է օգտագործել պատեհութիւնը չի պէտք է թողլ այլ որ գնդակը դարձեալ հեռանայ բերդի առջևէն։ Պէտք է արագաշարժութիւն և չլարուած ուշադրութիւն...

Ամէն առեն պատեհութիւն ձեռք չ՚անցնիր, և եթէ կարելի չըլլայ օգտուիլ կրկնակ ու տասնապատիկ ճիգերու պիտի կարօտուի...

Դուրսէն դիտողին շատ հեշտ է այդ բոլորին տիրանալ խորհիլ ու տրամաբանել. բայց դժուար է խաղի մէջ շունչ սպառող, մկաններ մարզող մեկու մը համար որու յոգնութիւնն ու ճիգերը՝ յաղթանակի քայլերն են որ կ՚ապաւեն ու այդ քայլին դուրսէն դիտողներու արագ ընդսաւ ծափահարութիւնն է որ շ՚ուշանար մթնոլորտը գրաւել և հաւանութեան մէջ կոլ մը նշանակել՝ «Մասիս»ին։

Բերդապահը չէր յաջողած պաշտպանել և իրաւամբ միջոց ալ չունենար..., այնքա՛ն բուռն էր յարձակումը և այնքա՛ն անակնկալ...

Կոլ կայ մէկ մը կը վերակսի։ C. T. S. ուժերին յարձակողականով կ՚առաջանայ «Մասիս» կը պաշտպանէ ու ետ...

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ԽՕՍՔԸ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Ի՞նչ պիտի ըլլայ ճակատագիրը Հայաստանի ներգաղթին որ գաղութահայութեան և մասնաւորապէս Հ. Բ. Ը. Միութեան վրայ ծանր պարտականութիւններ դրած է։ Ի՞նչ պիտի ըլլայ հայ մշակոյթին ճակատագիրը, օտար հողի վրայ, ուր արդէն հիմակուց կը կորսուի հետզհետէ ուծացող մատաղ սերունդը։

Ո՞վ պիտի սատնձնէ այս անտիրական և նիւթական խնամատարութեան ծանրահոգ բեռը, եթէ չըլլայ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը և եթէ սին պատճառաբանութիւններով ո և է հայ մերժէ իր գործակցութիւնըլա ըլլանայ իր օժանդակութիւնը։

Անոնք որ միայն իրենց աչքին առջև փռուած թշուառութիւնները կը տեսնեն կամ մասնակարտուած տեղական գործերը միայն կը գնահատեն, անոնք մեծ անիրաւութիւն մը կը գործեն դէպի հետակայ եղերական գաղթականութիւնը, որ շատ աւելի աննպաստ պայմաններու տակ կը քաշկռտէ իր աննախանձելի և անբաղձալի իսկ գոյութիւնը, և այդպիսիները ապերախտութեան հա—

տասար ուրացում մը կը ցիջանին գանէ իրենց հոգիին աչքերով չի տեսնել—վ հետուն ինչ որ Բարեգործականը կատարեց երէկ և կը կատարէ այսօր, իր անհամար նըպաստներովը, ձեռնարկներովը և հաստատութիւններովը։ Հազարաւոր հայ որբեր և հայ ուսանողներ իրենց կեանքը ու լոյսը կը պարտին այդ յամր և խոնթակամ հոգածութեան զոր Միութիւնս անոր կ՚ընծայէ, և առանց որուն անոնք իրենց բոլորին լցուած հայութեան համար պիտի կորսուէին, զրկանքի և այլասերումի ենթարկուած։

Չէ՞ք տեսներ որ ամէն օր Հ. Բ. Ը. Միութեան կուղղուին հայ տառապեալին և կարօտեալին աչքերը՝ Չէ՞ք հասկնար որ այդ իրողութիւնն իսկ խղճամիտ պարտաճանաչութեան կը հրաւիրէ մէն մի իրատես հայը։

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԻՏԷԱԼԸ

Հ. Բ. Ը. Միութեան իտէալն է ջնջել աղքատութիւնը, և ուսկական բարեգործութիւնը փոխարինել հայ ժողովուրդին բարոյական, ընկերային, մտաւորական և անտեսական բարգաւաճումով։ Ազգապահպանում և հայրենաշինութիւն, ահա՛ իր իտէալը՝ երկու նուիրական բառերու մէջ դրոշմուած։

Ի՞նչ աւելի մեծ տեսիլք առհասարակ հայ գաղափարապաշտներուն համար։ Բանդող ցնցումներէն հազիւ սթափուած իրատես ու շինարար երիտասարդութեան համար՝ կա՞յ Հ. Բ. Ը. Միութեան կանոնագրին և Ծըրագրին մէջ նպատակ մը որ հայ ժողովուրդին ու հայրենիքին բարիքն ու օգուտը չընդգրկէ. կա՞յմիակ ձեռնարկ մը որ հայութեան սիրտին և մտքին մօտ չըլլայ։ Ու մեր ազգին մէջ կա՞յ ուրիշ Մարմին մը որ, կ՚ըրադանցած այս համազգային Միութիւնը, անոր տեղը բռնէր, որ ըլլար աւելի կազմակերպուած, աւելի զօրաւոր և աւելի վստահելի։ Ուրեմն ինչո՞ւ այդ իտէալին լոյսովը չի գեղեցկացնել հոգին. ինչո՞ւ գոցել աչքերը այդ իտէալին՝ որ մեզ մը խանդաղատանքը ունի իր հիւանդ զաւկին համար։

ՅՈՒՍԱԼԻ ՏՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ

Նոր-Մարաշի թաղամասին մէջ բնակող և երեք զաւակներու տէր հայր մը, վերջերս նիւթական նեղութեան ենթարկուելով, տունը մարդ չ՚գտնուած մէկ պահուն, պարանով ինքզինքը կախած ժամանակ դրացիներու օգնութեամբ դժուարաւ կ՚ազատի։ Բայց յուսահատ մարդը, անձնասպանութենէ անյուսահատ, երկրորդ անգամ դանակով կը վիրաւորէ մարմնոյն բոլոր մասերը և կիսամեռ վիճակի մէջ գ՚տին կը գլորի։

ԹԱՂԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑ՛Ք

«ՆՈՐ ՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»ԻՆ

«Մասիս» կը մնայ յաղթական մէկ կոլով ընդդէմ զերօի։

կը դարձնէ, դարձեալ յարձակում ու ահա գնդակը «Մասիս»ին բերդին առջևն է, կից մը, բայց «Մասիս»ի կոլքիփ_րը ղայն կը բռնէ խնձորի պէս ու ետ կը վերադարձնէ։ Այս և նըման բուռ յարձակումներ քանիցս կրկնուած էին նաև առաջին հափթայմին բայց ապարդիւն մնացած էին։

Խաղը կը մօտենար իր վերջաւորութեան։ Ուժերը և արամադրութիւնները աւելի պրկուած. ձիգ վիճակ մը ստացած էին... մէկ-երկու-երեք... ժամանակը արդէն լրացած է։ Սուլիչը կը փչէ, հաւրանները կը կրկնուին։ «Կեցցէ՛ Փոքր Հայքի «Մասիս» Մ. միութիւնը» կը ձայնէն C.T.S.ի ազնիւ մարզիկները «Կեցցէ Club de Théatre et de Sport կը կրկնեն Փ. Հ. «Մասիս» մ. միութեան անդամները։

Մարզիկները, միասնաբար կը բաժնուին խաղավայրէն և կ՚ուղղուին դէպի Ս. Դ. Հնչ. կուսակցութեան «Փոքր Հայքի ակումբը ուր համակրալից արտայայտութիւններ կը խառնուին իրարու և յաղթողն ու պարտուողը կը բաժնուին ձեռքի պինդ սեղմումներով։

30 5 32 Պէյրութ Վ. Տ.

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒՐՈՒԱՑ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐ

Տիկ. (Մոսկուայի Աչք)ը կրկին ձերբակալուած

Մատամ Լիբվիճսքի, որ ճոր եղած էր բանտէն եւ որուն համար կառավարութիւնը պայման դրած էր մեկնիլ Մոսկուա, սակայն առջի օր ոստիկանութիւնը կ՚իմանայ թէ տակաւին մեկնած չէ եւ կը պատրաստուի Ալէքսանտրէթ անցնիլ, իսկոյն կրկին ձերբակալելով բանտ կ՚առաջնորդէ:

Մատամ Լիբվիճսքի ոստիկանութեան յայտարարած է որ, իր ամուսինը՝ Ալէքսանտրէթ կը գտնուի եւ ինքն ալ կը փափաքի ամուսնոյն քով երթալ:

Տիկին Բոնսօին մե՛ծագումար ճուէրը

Երկու օր առաջ տիկին Բոնսօ կ՚այցելէ արհեստից վարժարանը եւ 100 ոսկի ստորէնութեան կը յանձնէ, յաստկացնելու համար յաջողագոյն աշակերտներուն իբր ճուէր:

Տիկին Շառլ Տէպպաս Ֆրանսա մեկնեցաւ

Երկու օր առաջ «Շամբոլիոն»ով Տիկին Շառլ Տէպպաս եւ Զօրավար Նօլէն Ֆրանսա մեկնեցան:

ԼԻԲԱՆԱՆ ի խմբագրապետը Ծիւնիի Երեսփոխանին մօտ

Անցեալ կիրակի թերթիս խմբագրապետը մասնաւոր այցելութիւն մը տուաւ Ծունիի երեսփոխան պ. Շէյխ Եուսուֆ էլ Խազինի եւ ունեցաւ երկար եւ սիրալիր տեսակցութիւն մը:

Պր. Երեսփոխանին եւ թերթիս խմբագրապետին միջեւ փոխանակուած հետաքրքրական խօսակցութիւնը յաջորդի:

Հոգեհանգիստ

Վաղը-կիրակի-առաւօտեան ժամերգութենէն վերջ Ս. Նըշանեկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ պատերազմի ընթացքին նահատակուող Տ-կերտցիներուն հոգեհանգիստը:

Կը հրաւիրուին բոլոր Տ-կերտցիներ ներկայ գտնուիլ:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Պէյրութ.— Պ. Միհրան Աղազարեան.— Մեր կրկնակ ապահովագրեալ նամակը անպատասխանի թողուցիք:

Հանեցէք "Լիբանան„ե անունով եւ "Լիբանան„ի հաւուոյն ձեր կողմէ գանձուած գումարներուն հաշիւը փութով մեզ ներկայացնել:

Սալօն Վէրտէօն

ՆԱԶԱՐԷԹ ՄՈՒՔՍՈՒՏԵԱՆ

ՍԱՓՐԻՉ

90. Պուրճ 90. Պէյրութ

ՓՆՏՐԵՑԷՔ

ցած էր մեր ուղղութիւնը գտնել առաղերը զննելով բայց աւաղ ոչ մէկը՝ այդ աստղերէն չէր փայլեր կապարտագոյն ամպերուն ընմէջէն...

Եւ յետոյ պիտի կարենայի մինակս գործադրութեան դնել իմ նախկին դասատուիս տուած դասերը...։

Երբեմն ցեխի մէջ քալելով, երբեմն քալելով ցիչ մ՚աւելի հաստատուն տեղեր, երկու կամ երեք մղոն ճամբայ կարած էի։ Ցանկարծ. արիւնս երակներուս մէջ սառեցաւ, անդամներս քարացան։ Այս թուփերը որ հոն կը ցցուէին, առջևս, արդէն անծանօ՛թ չէին... Նոյնիսկ խարտու-իկ երևոյթ մը չէր առեկտ զառացանք մը, կը ճանչնայի անոնց նիհար տերևները. Ալացուն ձևերը... և սակայն կրնար ապացուցանել թէ անոնց նման ուրիշներ չ՚ըլլային։ Ինչպէ՞ս պահովուիլ ինչպէ՞ս ուղղութիւն գտնել այս դժոխային մթութեան մէջ։ Չէի յիշեր թէ կայնքար մը ունէի գրպանիս մէջ, նստելով տերևներուս վրայ և կայծքարիս և հրահանիս կայծերուն շնորհիւ զարմանքով նշմարեցի նոր քայլերուս քով հիներուն հետքը որոնք ջուրով լեցուիլ սկսած էին... այսպէս ես շրջանակի մէջ դարձած էի...։ Ուրքա՞ն ատենէ ի վեր...

Ցուսահատութեան իրական ճգնաժամ մ՚անցուցի, որ աւելցուց յոգնութիւնս։ Այն ատեն ծառծ այս տզակահեալ տիղմին վրայ, ուզեցի թաղուիլ հոն և քաղուլ որ զիս կըլլա՞է որդի նման... բայց, անգիտակցաբար վերցուցի աչքերս երկինք մամնչելով չգիտեմ որ աղօթքը զոր սորվեցուցած էին ինծի, և այս ներշնչումը զիս ազատեց։

Իրիկուն մը հօշս տեղանին շուրջ տեսայ ութը մարդ։

Երկուքը զինուորժութեան ուսուցիչներ էին, երեքը Ֆրանսերէնի դասատու, երկուքը պարտիզպան և մէկը թարգման, այս վերջինը շարունակ իր ձեռքին մէջ կը պահէր իր հոգատարին բացուելիք մասը աճազին դաշոյն մը ծածկելու մտահոգութեամբ։

Այդ ութը մարդոցմէն մի քանի արքայական ընտանիքէն էին, իսկ միւսները կարևոր պաշտօններ վարած էին ըլլայ արքունիքի մէջ, ըլլայ բանակի մէջ։

Այդ մարդիկը շատ հեշտօրէն կրնային կրկին ձեռք անցնիլ այդ կարևոր և բարձր պաշտօնները եթէ անոնք հաւանէին, միայն, ոչ թէ այրելու այն ինչ որ պաշտած էին այլ օգնելու սոսկ Նափոլէօնին նորածագ փառքը։

Ոչ՛, անոնք կը նախընտրէին կրել նկուն իշխանութիւնը մի պետներու ամէնէն ակարին և անկարողին։

Հարթվէլի մէջ, հաւաքուած Լուի ԺԸ շուրջ, Մոնթմօրէնսիները, Ռօհանները և Շուազէօլները, շատ բարձրայն կ՚ըսէին թէ, իրենց թագաւորին մեծութեան բաժնեկից ըլլալէ վերջ կ՚ուզէին բաժնել նաև անոր վիշտն ու անձկութիւնը։

Ա՛յ, այսօրական իշխանին անսուր յարկարաժինին մէջ. կար աւելի հաւատարիմ և աւելի թանկագին բան մը քան Սէվրի հինապակիներն ու Կօպըլէնի Օժեցքը, արիկա անձնուիրութիւնն էր այն քաջերուն որոնց մաշած հագուստները կրկին կը տեսնեմ, լուրջ, ծանրախոհ և քաղց կերպերը և որոնց առջև ես կը խոնարհիմ ակնածանքով ինչպէս կը

Յ. Ունճեան եղբարք

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ԳԵՂԵՑԻԿ ԿՕՇԻԿՆԵՐ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ

Ճզաըր-Պէյրութ — Պուրճ Համէւս

Կարապետ Անէմեան

ՊԱՏՐԱՍՏ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Կաւրօճպողոտայիճ վրայ թիւ 142 գործարանատեղի

Փողոց Իպրահիմ փաշա (Ս. Միշել) Պէյրութ

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍԵՓԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՎ

ՀԱՅԵՐԷՆ — ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ — ԱՐԱԲԵՐԷՆ ՆՈՐ ԵՒ ՃՈԽ ՏԱՌԵՐՈՎ

Տպագրական ամէն տեսակ գործ

Տպատարակութիւններ, Առեւտրական Թուղթեր - Տետրակներ, Դեղարանի վերաբերեալ Տոմարներ - Ցուցագիրներ (Étiquettes) Ցոյցաբարութիւններ, Տոմսեր, Հրաւիրագրեր եւայլն, եւայլն։

ԳՈՐԾԵՑԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Դասագիրքեր, Տետրակներ, Քարթեր, գրենակագրեր եւայլն։

Տ ու փ ե ր

Կը պատրաստուին ամէն տեսակ տուփեր

ԿՕՇԻԿԻ, ՇԱՔԱՐԻ, ՇԱՄԻԿԻ, ՀԱՐՍՆԵԿԱՆ եւլն.

Կ'առնենք պատուէրներ ամէն տեղէ

Մաքրութիւն, ճաշակ, ճշտապահութիւն, եւ մատչելի գին,

Դիմել ստորեւ նշանակեալ հասցէին

Գառնիկ Պօյաճեան

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

(Փողոց Քապր-էլ-Վալի)

Դիմեցէք վերոյիշեալ հասցէին եւ գոհ պիտի մնաք։

Կը փնտռուի

Ժան Կիւրեղեան կը փնտռէ՝ իր եղբօր աներձագը Հրանդ Մէլտօնեանը, որ 6. ամէն առաջ ... Որբանոցէն ելնելէ վերջ, երկաթագործի մը քով իբր հաշուակալ կ'աշխատի։

Ս. չիւլի մասին լուր ունեցողներ թող հաճին իմացնել «Լիբանան»ի միջոցաւ Ժան Կիւրեղեանի 60 Rue Dugésselon Lyon (Rhone,) France:

---

200 ՏՕԼԱՐ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԸ ՓՆՏՌԵՆՔ

Կիւլապի Յովնանեան, բնիկ Ամասիացի, աքսորուած 1915—1916 իր հօրը Կարապետ Յովնանեանի հետ Զօրումէն դէպի Պաղտատ, Պասրայի շրջանները, այժմ ողջ մնացողը կը փնտռէ իր մայրը Նեկտար Յովնանեան եւ եղբայրները՝ Գրիգոր, Հրանդ, Բիւզանդ, Վահրամ Յովնանեանք։ Տեղեկացնել՝

Dl. Krikor Hovnanian
Sos Grodavesti No. 2
Bucarest VI Rumanie

Եւ կամ խմբագրութեանս միջոցաւ։ Կը խնդրուի թերթերէն արտատպել։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Կը փնտռեմ զաւակներս՝ Մարտիրոս եւ Մկրտիչ Լուսիկեանները։ Բնիկ Շապինգարահիսարի (Սուշէհրի) Բուրք գիւղէն։ Առաջինը 23 իսկ երկրորդը 21 տարեկան։

1921—1922 ին Սեբաստիոյ որբերուն հետ տարուած են Սուրիա։ Կը խնդրուի Ազգային մարմիններէ, միութիւններէ եւ անհատներէ որ եթէ ծանօթութիւն ունին կամ ու՞ր ըլլալնին գիտեն, հաճին իմացնել հետեւեալ հասցէին։

Haroutun Loussiguian
Roumania, Médjidia

Կը փնտռուի

Ալեքսան Բչագճեան, բնիկ Եվերեկցի, կը փնտռէ իր քեռին Սեդրակ Բչագճեանը՝ որ 11 տարի առաջ Ամերիկայի Պրեսբոր նահանգին մէջ «Բաֆէ Հօֆ»ու ... անձնական մը կ'աշխատցնէր։ Իր մասին լուր ունեցող հայրենակիցներէն կը խնդրեմ տեղեկացնել «Լիբանան»ի միջոցաւ։

«Ե. Հայաստան»էն կը խնդրուի արտատպել։

Պանդոկ Լիբանան-Զահլէ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՊԱՆԴՈԿԸ ԶԱՀԼԷԻ ՄԷՋ

Օդասուն Սենեակներ — Համեղ ճաշ — Մաքուր սպասարկութիւն։

Նախկին տեղէս զատ, ուրիշ վերնայարկ տեղ մըն վարձած եմ։

Տուն վարձել ուզողներուն կը տրուի ամէն դիւրութիւն։

Կը գնեմ հնաբանական ձեռագիրներ եւ հնութիւններ։

Տէր եւ Տնօրէն Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

Ժամագործ ոսկերիչ

ՉԱԴՄԱԳՃԵԱՆ ԳԱՐԵԳԻՆ

(Պասքայի գծին վրայ)

Ձեր նորոգուելիք ժամացոյցները եւ այլ ոսկեղէն արծաթեղէն գործերը վստահեցէք վերոյիշեալին։

ՎԱՐՁՈՒ ՇԷՆՔ

Անգր-Նահրին մօտ, Կամուրջի հիւսիսային կողմը, մեծ պողոտային եզրին, բոլորովին նոր շէնք մը ունարանի եւայլ գործարանի խիստ յարմարութիւն ունեցող, դիւրամատչելի պայմաններով վարձու կը տրուի։

Դիմեցէք պարոնայք Ճէօրճ եւ Փէրիս Նաումին գրասենեակը, Պէշէվիի շէնքին մէջ Պանք տը Սիրիի կից եւ կամ փոքրիկ թիւ 182։

Ծանօթ.— Հող գնել ուզողները եւս դիմեն վերոյիշեալ հասցէին, որոնց հարկ եղած դիւրութիւնները պիտի ընծայուին։

ՇԱՀԱՒՈՐ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Անգր-Նահրին մէջ ամենալաւ օդ եւ տեսարան ունեցող ընդարձակ հողամաս մը՝ խիստ նպաստաւոր պայմաններով ծախու հանուած է։

Զոյգին կանխավճարով մը հողտէր կրնաք դառնալ։

ԱՅՍ ՀՈՂԱՄԱՍԷՆ ՀԱԶԱՐ ԿԱՆԳՈՒՆ ԴՊՐՈՑԻ ՀԱՄԱՐ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԱԾ ԷԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ձրի։

ՋՈՒՐԻ ԵՒ ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ

ԾԱԽՔԵՐԸՆ ԱԼ ՀՈՂԱՏԻՐՈՋ ՎՐԱՅ

ՇԷՆՔԻ ՀՐՆՈՒԹԵԱՆ ՆԻՒԹԻ ՈՒ ՄԱՍԻՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԻՏԻ ԸՆԾԱՅՈՒԻՆ։

Դիմել միայն «Լիբանան»ի խմբագրութեան։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ, ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ "ԼԻԲԱՆԱՆ„Ը

Բաժանորդագրուեցէք «LIBANAN» Ազգ. օրաթերթին:

ՆԵՐԿԱՐԱՏՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ

ԵՂԻԱ ՄՈՂՈԵԱՆ

Նահրի ճամբուն վրայ, Թրամվայի ընկերութենէն մէկ կայարան վար, Իսգովրդային գերեզմանին ճիշդ դիմացը։

Կը մաքրէ ամէն տեսակ կերպասէ կամ բուրդէ եղած ազգերը՝ բնիկ երանգը անփոփոխելի կերպով։

Կը ներկէ ամէն գոյնի վրայ անփոխադրելի։

Կը նորոգէ՝ կարգուկէ ամէն տեսակ լաթեղէն։

ԲԷՊԹՕԿԼՕԲԻՆ ՕՇԱՐԱԿԸ

Եթէ կուզէք առողջ կազմ ունենալ եւ ձեր ցամքած արիւնը վերանորոգել՝ գնեցէք մէկ շիշ ԲԷՊԹՕԿԼՕԲԻՆ օշարակէն (Elixire Peptoglobine)։

Փնտռեցէք ամէն դեղարան եւ պիտի գտնէք։

Սակարան-Պէյրութ

3 Մայիս 1932

Եգիպտ. Թուղթ Ոսկի	475
Անգլիական »	464
Պաղեստինեան »	458
Թրքական »	60
Ամերիկեան Տոլար	126
Իտալական Լիր (100)	648.—
Յունական Դրախմի (100)	97.—
Պանք Օթթոման	125.—
Անգլիական Ոսկի Հնչ.	605.—
Օսմանեան »	550.—
Ֆրանսական »	484.—
[illegible]	[illegible]

խոնարհիմ մեր պատմութեան ազնուներուն ամէնէն ազնիւին առջեւ։

Երթալ ծովեզերեայ քաղաքներէն մէկը, առանց ապահովելու մոլեգնօտ պաշտպանութիւնը։ Ենթադրել էր ինքզինքս, յառաջապահներէն մէկուն ձայն իմանալու վտանգին, քննուիլ, քաշկռտուիլ կայսեր առջեւ որպէս դատապարտուած մահուան կամ որպէս [illegible] մը։ Եւ, որքան փութաւոր եւ նպատակաւոր կ'երեւէր ինծի երթալ ազատօրէն եւ նուիրել անոր սուրս, նոյնչափ ալ նուաստացած պիտի ըլլայի, եթէ ստիպուած ըլլայի երեւնալ իր ներկայութեան ծառած ամենածանր ամբաստանութեան ճնշման տակ։

Հասնիլ ուրեմն աւելի լաւագոյն բան մը չէր կրնար ըլլալ եթէ ոչ թափառիլ երկրին ներսերը հետազօտել եւ գտնել խրճիթ մը կամ հիւղակ մը գիշերը անցնելու համար։ Մինչ այդ հովը աւելի սաստկացած եւ աւելի ցրտած էր։ Այնքան մութ էր որ ալիքներուն ճերմակ փրփուրը հազիւ կ'որոշուէր մութ ովկիանոսին անհուն ջրակոյտին վրայ։ Ցամաքի կողմէն անորոշ մէկ ստուերագիծ մըն էր միայն անկանոն բարձրութեամբ։

Երբ աւելի մօտեցայ նշմարեցի որ մինչդեռ անոնց բարձրութիւնը աւելի ցուցուցած էր, եւ որ ես բոլոր այն բաները որ [illegible] տեղ գրած էի ցածաւաքակայներ էին, անդ անդ ծածկուած փշոտ մացառներով եւ վայրի բուսականութեամբ։

Երբոր [illegible] վրայ [illegible] մտայ այդ ճամբուն վրայ, բայց ժամ մը վերջ [illegible] էի որովհետեւ [illegible] [illegible] խաւարին մէջ

եւ զգեստներս թրջուելով տեղացող անձրեւէն կը ծանրանային շուրջս... «Արդեօք այս տաղին մէջէն պիտի չկրնամ դուրս ելել» կ'ըսէի ինքնիրենս շարունակաբար։ Յանկարծ ինքզինքս գտայ թաց եւ աղմուտ գետնի մը վրայ, ուր իւրաքանչիւր քայլս խարունկ ծակ մը կը բանար։ Ո՞ւր էի... բնազդաբար սկսայ կանչել .. ոչ ոք չպատասխանեց ինծի բացի ալիքներուն մռնչիւնէն եւ որոտումի գոռոցներէն... յառաջացայ... ցեխը մինչեւ ոտքերուս կոճը ելաւ... ուզեցի ետ դառնալ դէպի աւազուտը. անկարելի էր խաւարը կը փակէր ճամբան։ Կրկին յառաջացայ ցեխը ելաւ մինչեւ ծունկս... զարհուրեցայ, շնչասպառ, քրտինքի խոշոր կաթիլներ սկսան վար առնել ճակտէս... կոկորդս կը սեղմուէր երկաթեայ կապի մը մէջ .. կը վախնայի... այո՛ կը վախնայի, հոն մեռնելէ այս սոսկալի ճահիճին մէջ, ես որ կ'երազէի զինուորի գեղեցիկ եւ պատուաբեր մահը ճակատամարտի դաշտին վրայ հայրենիքի թշնամիին դէմ ճակատելու ատեն.... Այդ միջոցին [illegible] կայծ մը ճեղքեց [illegible] եւ, այս խաւարափուկ լոյսին տակ տեսայ — թէ՛ առջեւս թէ՛ ետեւս, ամէն կողմս — ծովագոյն հոյակապ մը, «ճահիճ մը...» գոչեցի սարսափահար։ Մոլորած էի ծովեզերեայ [illegible] խորշի մը մէջ։

Բայց անպատճառ տեղ մը պիտի յանգէր, այս ճահիճը... Եթէ կարենայի անցնիլ, թերեւս հանդիպէի ճամբու մը, գիւղի մը, ճահիճի մէջ աշխատող գործաւորներու հիւղակի մը...։

Աչքերս այն պզտիկ [illegible] ուր կը յանձնէի, [illegible]